

SÓRO proti ESTONSKU (č. 22588/08)

Rozsudek z 3. září 2015

Zveřejnění informace o tom, že stěžovatel byl zaměstnán jako řidič státní bezpečnostní služby. Poté, co se v roce 1991 Estonsko stalo nezávislou zemí, došlo k legislativní reformě o přechodu k demokratickému systému. V únoru 1995 byl přijat zákon o odtajnění, podle něhož informace týkající se předchozích zaměstnání jednotlivců, kteří sloužili nebo spolupracovali s bezpečnostní službou bývalého režimu, byla registrována a uveřejňována. Stěžovatel byl zaměstnán jako řidič Výboru pro Státní Bezpečnost v letech od 1980 do 1991. V únoru 2004 obdržel dokument, z něhož vyplývalo, že byl registrován na základě tohoto zákona a že informace o jeho zaměstnání bude zveřejněna. Proti registraci se neodvolal a informace tak byla skutečně zveřejněna v červnu 2004. Stěžovatel se posléze obrátil na správní soudy. Uváděl, že v důsledku zveřejnění informace o jeho bývalém zaměstnání musel opustit svou současnou práci. Soud jeho žalobu zamítl. Připustil však, že použití dotčeného zákona zasáhlo do stěžovatelových práv.

Před ESLP se stěžovatel dovolával svých práv zaručených ustanovením článku 8 Úmluvy.

ESLP judikoval, že se zveřejněná informace týkala stěžovatelovy minulosti a pověsti a byla tak zásahem do jeho práva na soukromý život. Zásah vycházel s aplikace konkrétního zákona, který byl dostatečně jasný a veřejně dostupný, a sledoval legitimní cíl předcházení veřejnému nepořádku a národní bezpečnosti a ochrany práv a svobod jiných. Při zkoumání nezbytnosti daného opatření v demokratické společnosti ESLP poznamenal, že neexistuje jednotný přístup mezi smluvními státy, jak se vypořádat s totalitním režimem. ESLP kritizoval nedostatek individuálního přístupu estonských orgánů před přijetím opatření. V projednávaném případě zákon nerozlišoval mezi jednotlivými způsoby zapojení do činnosti Výboru pro státní Bezpečnost. Ačkoli byl stěžovatel předem o publikaci informován a měl možnost ji napadnout, neměl k dispozici žádné řízení, v jehož rámci by bylo možno posoudit, jaké zvláštní úkoly jednotliví pracovníci Výboru vykonávali, a stanovit stupeň nebezpečí, které mohli po letech služby znamenat. ESLP nebyl přesvědčen o tom, že existovala rozumná spojitost mezi legitimním cílem, který vláda sledovala, a zveřejněním informace nezohledňující zvláštní funkci bývalých zaměstnanců. Dotčená informace byla publikována třináct let poté, co Estonsko znovunabylo nezávislost, a tak dlouhé období muselo nutně snížit jakékoli nebezpečí, jež stěžovatel mohl původně znamenat pro demokratický systém. I když zákon sám o sobě neomezoval stěžovatele z hlediska výkonu jeho budoucích zaměstnání, stěžovatel byl údajně nucen opustit pracovní místo v důsledku chování svých kolegů. Takový důsledek odůvodnil závažnost zásahu do práva na soukromý život, který byl za daných okolností nepřiměřený. ESLP tak konstatoval porušení článku 8.